

PENSUMLISTE

Høst 2014

PEDAGOGIKK

**Årsstudium
Bachelorgrad
Mastergrad
Emner**

**NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse**

PED1000 PEDAGOGIKK OG DEN MODERNE BARNDOM

Blom, Kari (2004): *Norsk barndom gjennom 150 år*. s. 9 – 73, s. 122 – 146. Fagbokforlaget

Frønes, I (2007): *Moderne Barndom*. Cappelen Akademiske Forlag.

Aasbø, T.S/Melhuus, C (2005): *Rom for Barn – rom for kunnskap*. Fagbokforlaget

PED1001 PEDAGOGISK FILOSOFI OG IDÈHISTORIE

Følgende artikler i Steinsholt, Kjetil/Løvlie, Lars (ed): *Pedagogikkens mange ansikter*.

Universitetsforlaget 2008:

Ringborg, Monika: Platon (side 20-35)

Gustavsson, Bernt: Aristoteles (side 36-50)

Steinsholt, Kjetil: Locke (side 98-113)

Johanssen, Jan-Erik: Fröbel (side 260-273)

Gustavsson, Bernt: Gadamer (side 497-510)

Hultquist, Kenneth: Foucault (side 618-633)

Steinnes, Jenny: Derrida (669-683)

Følgende artikler i Straume, Ingerid (ed): *Danningens Filosofihistorie*. Gyldendal 2013

Odin Fauskevåg: Kant. Fridom gjennom fornuft (side 147-159)

Einar Sundsdal: Mill. Dannelse gjennom frihet og følelser (side 212-224)

Lars Løvlie: Dewey. Danning til demokrati (side 252-263)

Asger Sørensen: Habermas. Offentlighet, diskurs og politik (side 321-334)

Einar Sundsdal: Rorty. Med håp om en bedre fremtid (side 335-346)

Følgende bøker:

Steinsholt, Kjetil: *Lev Farlig! Innføring i Friedrich Nietzsches utidsmessige pedagogikk*. Tapir Akademisk Forlag 2009 (side 17-238)

Steinsholt, Kjetil: *Drømmen om Emile og Sofie. Introduksjon til Jean-Jacques Rousseaus oppdragelsestraseer*. Tapir Akademisk Forlag 2008

PED1002 PEDAGOGISK PSYKOLOGI OG UTVIKLINGSPSYKOLOGI

Bøker

Befring, E. (2012): *Skolen for barnas beste: Kvalitetsvilkår for oppvekst, læring, utvikling*. Kap. 1-3 (97 sider).

Karlsdottir, R. & Lysø, I. H. (red.) (2013). *Læring, utvikling, læringsmiljø*. Trondheim: Akademika forlag. (Hele boka unntatt kap. 12) (350 sider).

Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena*. Oslo: Universitetsforlaget. (300 s.)

Kompendium

- *Bråten, I. (2002). Selvregulert læring i et sosialt kognitivt perspektiv. I: I. Bråten, *Læring i sosialt, kognitivt og sosial-kognitivt perspektiv*. Oslo: Cappelen Akademisk.
- *Coleman, J. & Hendry, L. B. (2006). *The nature of adolescence*. London: Routledge. Kap 1, 2, og 3. (58 sider)
- *Hargie, O. (red.) (1995). Kommunikasjon mellom mennesker – et spørsmål om ferdighet. I F. Ask og O. Sletta (red.), *Kommunikasjon som sosial og tverrkulturell kompetanse*. Trondheim: Tapir (27 sider)
- *Hvistendal, R. (red.) (2009). *Flerspråklighet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2. (30 sider)
- *Manger, T. (2009). Motivasjon og læring. I T. Manger, S. Lillejord og T. Nordahl (red). *Livet i skolen 1. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (s. 279-307). Oslo: Fagbokforlaget. (28 sider).
- *Smith, L. (2010). Tidlig utvikling, risiko og psykopatologi. I V. Moe, K. Slinning og M. B. Hansen (red.), *Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse* (s. 29-52). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- *Skaalvik, E. M. (2007). Selvpoppfattelse og motivasjon. *Kvan. Tidsskrift for læreruddannelse og skole*, 27, 44-55.
- *Säljö, R (2002). Læring, kunnskap og sosiokulturell utvikling: Mennesket og dets redskaper. I: I. Bråten (red.), *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv*. Oslo: Cappelen Akademisk.

PED1003 DIDAKTIKK

Bøker

- Aubert, Anne-Marie og Bakke, Inger Marie (2008) *Utvikling av relasjonskompetanse. Nøkler til forståelse og rom for læring*. Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS (ca. 200s)
- Biesta, Gert. (2010). *Good education in an age of measurement, Ethics, politics and Democracy*. Boulder, London: Paradigm Publishers (120s)
- Engh, Roar (2011) *Vurdering for læring I skolen. På vei mot en bærekraftig vurderingskultur*. Kristiansand, Høyskoleforlaget (ca. 180 s)
- Engelsen, Britt. U. (1990, 6 utg.). *Kan læring planlegges, Arbeid med læreplaner – hva, hvordan, hvorfor?* Oslo: Gyldendal Akademisk (ca. 250 s)

Kompendium

- Hopmann, S.T. (2010). Undervisningens avgrensning: Didaktikkens kjerne, i Midtsundstad og Willbergh (red) *Didaktikk. Nye teoretiske perspektiver på undervisning*, Latvia, Cappelen Damm AS (ss. 19-43)
- Tyler, R. W. (1996). Grunnprinsipper for læreplan og undervisning, i Dale. E.L. (red) *Skolens undervisning og barnets utvikling*. Oslo: Gyldendal (ss. 81-111)
- Goddlad, J.I. Klein, F & Tye, K.A (1979) *The Domains of Curriculum and Their Study*, i Goddlad J.I. (red.) *Curriculum Inquiry The study of Curriculum Practice*. New York, McGraw-Hill Inc.

- Dale E.L. (2010). Hvorfor Kunnskapsløftet (kap 1), i Dale. E.L. *Kunnskapsløftet. På vei mot felles kvalitetsansvar*, Oslo, Universitetsforlaget (ss.21 -56)
- Karseth, B. og Engelsen B.U. (2013). Læreplan for Kunnskapsløftet: Velkjente tråkk og nye spor, i *Reformtakter. Om fornyelse og stabilitet i grunnopplæringen*, Oslo Universitetsforlaget. (ss. 43-60)
- Dewey, J. (2000). Barnet og læreplanen, i Illeris, K. (red) *Tekster om læring*. Fredriksberg: Roskilde Universitetsforlag (ss. 120-133)
- Langfeldt, G (2010). Begrepet Læringsmiljø, i Midtsundstad og Willbergh (red) *Didaktikk. Nye teoretiske perspektiver på undervisning*, Latvia, Cappelen Damm AS (ss.147-162)
- Dale, E. L. (1992). Etisk rasjonalitet i skolen som kulturinstitusjon, i Dale (red.) *Pedagogisk filosofi*, Oslo: Ad Notam Gyldendal(ss 199-130)
- Dale, E. L. (1997). Undervisningens etikk, i Dale, E. L. (red.) *Etikk for pedagogisk profesjonalitet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag (ss. 14 -36)
- Fuglestad, O.L. (1993) Kultur og kommunikasjon (kap.9) i Fuglestad: *Samspel og motspel*. Oslo, Det Norske Samlaget (ss. 175-200)
- Møller, J. (2011) Rektors profesjonsforståelse – faglig autonomi og administrativ underholdning, i *Rektor som leder og sjef. Om styring, ledelse og kunnskapsutvikling i skolen*. Oslo, Universitetsforlaget (ss. 27-50)

Aktuelt tilleggspensum

- Apple, M.W. (1996). Cultural Politics and Education The politics of official knowledge: does a national curriculum make sense? Ch 2 pp. 22-41 Bucks: Open University Press.
- Bartlett, S and Burton, D. (2007). Introduction to Education Studies, Ch 5 Curriculum pp. 74-95 London: Sage and
- Calgren, I, Klette, K., Myrdal, S., Schnack, K. & Simola, H. (2006). Changes in Nordic Teaching Practicees: Fom Individual teaching to the teaching of individuals, *Scandinavian Journal of Educational Research* 50 (3) (pp. 301-326)
- Eggen, A. B. (2007). Vurderingskompetanse og definisjonsmakt. I *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* , årg.91 s. 150 -164.
- Stobart, G. (2008). *Testing times. The uses and abuses of assessment*. New York and Abingdon, Routledge.
- Winter, C. (2011).Curriculum Knowledge and justice: content, competency and concept. In *Curriculum Journal*. Vol.22. (no. 3) 337-364.
- Ulleberg, Inger (2004). *Kommunikasjon og veiledning, En innføring I Gregory Batesons kommunikasjonssteori – med historier fra veiledningspraksis*. Oslo, Universitetsforlaget

PED1005 INNFØRING I VITENSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE

Grenness, T. (2001). (2.utg.) *Innføring i vitenskapsteori og metode*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap: 1-18, 20-21

Johannessen, A., Tufte, P.A. og Christoffersen, L. (2010). (4.utg) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstrakt forlag AS. Kap 1-13, 16-17, 26-27.

Skovholt, K. og Veum, A. (2014). *Tekstanalyse. Ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm AS.

PED1006 PEDAGOGISK SOSIOLOGI

Aarsand, L. & Aarsand, P. (2012). *Familjeliv och lärande*. Lund, Studentlitteratur (130 s).

* Bauman, Z. & May, T. (2003). *Introduktion: faget sociologi*. I Bauman, Z. & T. May: *At tænke sociologisk* (s. 9-25). Hans Reitzels Forlag. (17 s.)

Börjesson, M. & Rehn, A. (2009). *Makt*. Stockholm: Liber. (79 s.)

* Corsaro, W. (1997). *The Sociology of Childhood*. (s. 5-44) London: Sage.

* Durkheim, É. (1975). *Pædagogikkens væsen og metode*. I *Opdragelse, uddannelse og sociologi* (s. 60-80). København, Carit Andersen. (21 s.)

Goffman, E. (1992): *Vårt rollespil til daglig. En studie i hverdagslivets dramatik*. Oslo Pax Forlag, s. 11-23 og 92-118 (40 s.). Finnes også som e-bok:

http://www.nb.no/utlevering/contentview.jsf?urn=URN:NBN:no-nb_digibok_2007110600038#&struct=DIV28

*Guneriusen, W. (2001): *Emile Durkheim*. I *Klassisk og moderne samfundsteori*. H. Andersen og B. Kaspersen (red.). Hans Reitzels Forlag. S. 69-87 (19 s.)

*Hjellbrekke, J. & Korsnes, O. (2006). *Sosial mobilitet*. Det norske samlaget. S. 98-122 (25 s.)

*Næss, H. E. (2010). *Små nøkler store dører. Invitasjon til sosiologi*, (s. 57-87). Universitetsforlaget, Oslo

*Ritzer, G. I. (200x) *Georg Herbart Mead: Social behaviourism* (s. 55-62)

*Hviid Jacobsen, M., Kristiansen S., Mortensen N. (2002). *Erving Goffman: sociologien om det elementære livs sociale former*. København: Hans Reitzel, s. 62-115 (53 s.)

Wilken, L. (2008) *Pierre Bourdieu*. Tapir, Trondheim (100)

* teksten finns i kompendium

PED1007 UTDANNINGSHISTORIE OG UTDANNINGSPOLITIKK

Bøker

Burke, Catherine & Grosvenor, Ian (2008). *School*. Reaktion Books: London, kap. 1 (41 s.). (Kap. 2 og 3 er pensum på Ped 1003)

Juell, Einar (2010). *Barnehagen som utdanning*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo, s. 11-95 (84 s.).

Marsdal, Magnus Engen (2011). *Kunnskapsbløffen. Skoler som jukser, barn som gruer seg*. Forlaget Manifest: Oslo (230 s.).

Telhaug, Alfred Oftedal & Mediås, Odd Asbjørn (2003). *Grunnskolen som nasjonsbygger. Fra statspietisme til nyliberalisme*. Abstrakt forlag: Oslo. s. 36-78, 95-119, 138-175, 205-237, 273-356 (218 s.).

Kompendium

Løvlie, Lars (2005). Ideologi, politikk og læreplan. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 4/2005, s. 269-279 (10 s.).

Telhaug, Alfred Oftedal (2007). Kunnskapsløftet i et utdanningshistorisk perspektiv. I H. Hølleland (red.). *På vei mot Kunnskapsløftet. Begrunnelser, løsninger og utfordringer*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo, 47-65 (18 s.).

Ulleberg, Hans Petter (1996). Arkitektur som makt – skolebygget som disiplinerende materiell. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 1/96, s. 33-41 (8 s.).

Volckmar, Nina (2008). Fra solidarisk samværskultur til kunnskapssolidaritet. Det sosialdemokratiske skoleprosjektet i endring 1945-2000. I *Årbok for norsk utdanningshistorie. Jubileumsårbok 2008, 25. årgang*, s. 144-157 (13 s.).

Volckmar, Nina (2010). "En skole for alle" og privatisering. I *Uddannelseshistorie 2010. Livslang læring – historiske røtter og nyere utvikling, 44. årbog*, s. 31-47 (16 s.).

Volckmar, Nina (2011). Fra solidarisk samværskultur til (solidarisk) kunnskapssamfunn. Etterkrigstidens utdanningspolitikk som dannelsesprosjekt. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.). *Dannelse. Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Tapir Akademisk Forlag: Trondheim, s. 255-278 (23 s.).

Aasen, Petter (2006). Utdanning og sosial utjevning. *Bedre skole, nr. 3, 2006* (3 s.).

Aasen, Petter (2007). Læringsplakatens utdanningspolitiske kontekst. I J. Møller og L. Sundli (red.) *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. Høyskoleforlaget: Oslo. s. 23-44 (22 s.).

Anbefalt tillegglitteratur

Titler merket med * finnes i kompendiet.

* Bergesen, Helge Ole (2006). Kampen om kunnskapsskolen, *Samtiden*, 4-2006 (11 s.).

Korseberg, Karl-Arne (2009). *Veien mot et felles verdigrunnlag. En kritisk diskursanalyse av arbeidet frem mot ny formålsparagraf for opplæringen* (Mastergradsavhandling, NTNU, Norge). Trondheim: NTNU (80 s.).

* Lønnå, Elisabeth (2004). Helga Eng. Pedagogikken forankres i forskning om barnet. I H. Thuen og S. Vaage (red.) *Pedagogiske profiler. Norsk utdanningstenkning fra Holberg til Hernes*. Abstrakt forlag: Oslo, s. 159-178 (19 s.).

Norsk Pedagogisk Tidsskrift 5/2007. En ny utdanningspolitikk? s. 361-425 (64 s.). Kan lastes ned på: <http://www.idunn.no/ts/npt/2007/05>

* Sørbo, Jan Inge (2004). Hans Skjervheim og pedagogikkens tredje. I H. Thuen og S. Vaage (red.) *Pedagogiske profiler. Norsk utdanningstenkning fra Holberg til Hernes*. Abstrakt forlag: Oslo, s. 303-320 (17 s.).

Volckmar, Nina & Wiborg, Susanne (under publisering). A Social Democratic Response to Market-led Education Policies: Concession or rejection? (legges ut på It's learning)

PED1014 MEDIEPEDAGOGIKK OG MEDIEKOMPETANSE

Buckingham, D. (2003). *Media Education. Literacy, Learning and Contemporary Culture*. Cambridge: Polity Press. Kap 1-5, 9. (98 s.)

Erstad, O. (2010)(2.utg). *Digital kompetanse i skolen: En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3-5,7. (79 s.)

Vettenranta S. & V. Frantzen (red.)(2012). *Mediepedagogikk: refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. Kap. 1-3, 6-9. (128 s.)

Vettenranta, S. (2005). *De unge og katastrofenyheter*. Oslo: Abstrakt forlag. Kap.1-3. (62 s.)

Østerud, S. (red.) (2009). *Enter: Veien mot en IKT-didaktikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap 1-2, 9-10. (85 s.).

Kompendium

Frantzen, V. & D. Schofield (2013). Artefakter i nye læringsmiljø. I R. Karlsdottir & I. Hybertsen Lysø (red.): *Læring – utvikling – læringsmiljø*. Trondheim: Akademia. (19 s.)

Kupiainen, R. (2013). Dissolving the School Space: young people's media production in and outside the school. *Policy Futures in Education*, 1:37-46. (10 s.)

Svoen, B. (2008). Den nye mediekompetansen: De unge og deltakerkulturen. I P. Nygren & H. Thuen (red.): *Barn og unges kompetanseutvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 97-110.) (13 s.)

Tingstad, V. (2006). Tradisjoner i medieforskningen. I V. Tingstad: *Barndom under lupen. Å vokse opp i en foranderlig mediekultur*. Oslo: Cappelen (s. 31-48.) (17s.)

Vettenranta, S. (2004). Mediepedagogikk: Fra instrumenthåndtering til kritisk borgerskap. *Norsk medietidsskrift*, 4:216-232. (16 s.)

PED1015 DELTAKELSE OG MESTRING I ULIKE GRUPPER OG LÆRINGSMILJØ

- **Barkoukis, Koidou, & Tsorbatzoudis. (2010). Effects of a motivational climate intervention on state anxiety, self-efficacy, and skill development in physical education. *European Journal of Sport Science*, 10, 3, 167-177.
- **Davis, T. S. (2012). Mindfulness-based approach and their potential for educational psychology practice. *Educational Psychology in Practice*, 28, 1, 31-46.
- **Frank, J. L., Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2013). Mindfulness-based interventions in school settings: An introduction to the special issue. *Research in Human Development*, 10, 3, 205-2010.
- *Holmberg, J.B., & Ekeberg, T. R. (2009). *Likeverdig og tilpasset opplæring i en skole for alle*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kapittel 3, 4). Side 22-64.
- Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (2013). *Joining together. Group theory and group skills*. Kapittel 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 13. Usa: Pearson.
- **Klomsten, A. T. (2012). Kjønsdelt idrett og kjønnsblandet kroppsøving – hvorfor? Idrottsforum.org
- **Klomsten, A. T. (2013). Hvordan organiseres kroppsøvingfaget i norske skoler: Kjønsblandet eller kjønsdelt? *Tidsskriftet FOU i praksis*, 3, 59-82.
- *Manger, T. (2009). *Livet i skolen 1. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap*. Kap. 9. Læring og forventning om mestring. Oslo: Fagbokforlaget.
- *Nilsen, S. (2008) Spesialundervisning i grunnskolen som ledd i tilpasset og inkluderende opplæring. I E. Befring og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (s. 509-530). Oslo: Cappelen akademiske forlag.
- *Ommundsen, Y. (2006). Psykologisk læringsklima i kroppsøving og idrett. I H. H. Sigmundsson & J. E. Ingebrigtsen (red.) *Idrettspedagogikk* (s. 47-65). Oslo: Universitetsforlaget.
- **Ommundsen, Y. (2006). Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. *Clinical Journal of Sport Medicine*, 16, 6, 522-526.

* Kompendium Ped 1015: Kjøpes på Akademika (Dragvoll)

** Artikler er tilgjengelige på internett.

Anbefalt pensum

- Moen, E. (2013). *Slik stopper vi mobbing: en håndbok*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Skaalvik, E.(1997). Issues in research on self-concept. *Advances in Motivation and Achivement*, 10, 51-97.
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2005). Skolen som læringsarena. Selvføpfatning, motivasjon og læring. Kapittel 2 (s. 72-117). Oslo: Universitetsforlaget.
- Skaalvik, E.(2006). Selvføpfatning og idrett. Kapittel 5. I H. Sigmundsson & J. E. Ingebrigtsen (red.) *Idrettspedagogikk* (s. 66-80). Oslo: Universitetsforlaget.
- Terjesstam, Y. (2011). Mindfulness i skolan. Hälsa och lärande bland barn och unga. Hungary: Elanders Kft.

PED1021 ENLIGHTENMENT, SOCIETY AND EDUCATION

Book to be borrowed or bought

Grenfell, Michael (2012): *Pierre Bourdieu: key concepts*. Durham: Ecumen. (170 p.)

Thematic curriculum list

On enlightenment and education

Durkheim, Émile (1956): *The nature and method of pedagogy*. In Durkheim, Émile: *Education and sociology*. Glencoe, The Free Press. P. 91-112. (22 p.)

Kant, Immanuel (1784): *An Answer to the Question: What is Enlightenment?* (8 p.) Available on It's learning. The text is available on It's learning.

Outram, Dorinda (2013). *The Enlightenment. New Approaches to European History*. New York: Cambridge University Press. P. 1-9 (10 p.)

Salerno, Roger A. (2004): *Enlightenment and Beyond*. In Salerno, Roger A.: *Beyond the Enlightenment. Lives and Thoughts of Social Theorists*. Prager Publishers. P. 1-7. (8 p.)

Young, M. and Muller, J. (2010): *Knowledge and Truth in Sociology of Education*. In *Social Realism, Knowledge and the Sociology of Education*. Maton, K. and Moore, R. (Eds.). Continuum. P. 110-130. (21 p.)

Body, mind and society

Crossley, Nick (2001): *The mind-body dualism: Investigating Descartes' ghost*. In Crossley, Nick: *The Social Body. Habit, identity and desire*. SAGE publications. P. 8-21. (14 p.)

Cahill, Spencer. E. (2006): *Building Bodily Boundaries: Embodied Enactment and Experience*. In *Body/Embodiment. Symbolic Interaction and the Sociology of the Body*. Waskul, D. and Vannini, P. (eds.). Ashgate. P. 69-82. (14 p.)

Elias, Norbert (1994) [1939]: *The Civilizing Process. The History of Manners*. Basil Blackwell. P. 95-105, example pages in addition. (16 p.)

Gardner, Carol B. and Gronfein, William P. (2006): *Body Armour: Managing Disability and the Precariousness of the Territories of the Self*. In *Body/Embodiment. Symbolic Interaction and the Sociology of the Body*. Waskul, D. and Vannini, P. (eds.). Ashgate. P. 83-94. (12 p.)

Prout, Alan. (2000). *The body, childhood and society*. Basingstoke: Macmillan. P. 19-59. (41 p.)

Shilling, Chris (2007): *Sociology and the Body: classical traditions and new agendas*. *Sociological Review*, Vol. 55. (18 p.). The text is available on It's learning.

Critical theories

Adorno, T. (2003): *Education after Auschwitz* [1967]. In Adorno, T.W., Tiedemann, R. and Livingstone, R.: *Can One Live After Auschwitz?* Stanford University Press. P. 19-33. (15 p.). The text is available on It's learning.

Callewaert, Staf (1999): *Philosophy of Education, Frankfurt Critical Theory, and the Sociology of Pierre Bourdieu*. In *Critical theories in Education. Changing Terrains of Knowledge and Politics*. Popkewitz, T. S. and Fendler, L. (eds.). Routledge. P. 117-144. (28 p.)

Stirk, Peter M. (2000): *Critical Theory, Politics and Society. An introduction*. Pinter. Chapter 2. *A Preliminary outline of Critical Theory*. P. 31-45 (15 p.). Chapter 4. *The Critique of Positivism*. P. 62-75. (14 p.)

Sociological and educational issues

Bourdieu, Pierre (2008): *Jacobin ideology*. In Bourdieu, Pierre: *Political Interventions. Social Science and Political Action*. Verso. P. 34-39. (6 p.)

Grenfell, Michael (2004): *Bourdieu in the Classroom*. In *Culture and Learning*. Mark Olsson (ed.). IA publishing. P. 49-72 (24 p.)

Grenfell, Michael (2012): *Pierre Bourdieu: key concepts*. Durham: Ecumen. (170 p.). Book to be borrowed or bought.

PED1022 EDUCATION AND THE WELFARE STATE

Antikainen, Ari (2006): In search of the Nordic Model in Education (15p) *Scandinavian Journal of Educ. Vol 50*

Arnesen, Anne-Lise and Lisbeth Lundahl (2006): Still Social Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States. (15 p) *Scandinavian Journal of Educ. Vol 50*

Carlgren, I., Klette, K., Myrdal, S., Schnack, K. og Simola, H. (2006) "Changes in Nordic Teaching Practices: From individualised teaching to the teaching of individuals" i *Scandinavian Journal of Educational Research, 50:3, 301-326 (26 p)*

Einarsdottir, J (2006): "Between two continents. Between two traditions. Education and Care in Icelandic Preschools". In *Nordic Childhoods and Early Education*. IAP. Information Age Publishing, Connecticut (20 p)

Frimannsson, Heidar (2006): Is there a Nordic model in education? (6 p) *Scandinavian Journal of Educ. Vol 50*

Halvorsen, Knut and Stjernø, Steinar (2008): *Work, Oil and Welfare. The Welfare State in Norway*. Chapter 1 "From Poverty to a Welfare State» & Chapter 10 "Prospects and challenges". (35 p) Universitetsforlaget.

Mortimore, Peter, Field, Simon and Pont, Beatriz (2004): *Equity in Education. Thematic Review, Norway – Country Note* (s 47-57) (10s) . OECD, Paris.
<http://www.oecd.org/education/innovation-education/35892523.pdf>

Telhaug, Alfred, Odd Asbjørn Mediaås, Petter Aasen (2006): The Nordic Model in Education: Education as a part of the political system in the last 50 years. (40 p) *Scandinavian Journal of Educ. Vol 50*

Volckmar, Nina (2008): Knowledge and Solidarity: The Norwegian social-democratic school project in a period of change, 1945 -2000 (16 p) *Scandinavian Journal of Educ. Vol 52*

Volckmar, Nina and Susanne Wiborg (2014): “A Social Democratic Response to Market-Led Education Policies: Concession or Rejection?” in U.Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.) *The Nordic Education Model. “A School for All” Encounters Neo-Liberal Policy* (s117-131) (15p) Springer

Volckmar, Nina (2012): “Norway” in C.L. Glenn & J.D.Groof (Eds.) *Balancing Freedom, Autonomy and Accountability in Education. Volume. 2.* (s 383-397)(16 p) Wolf Legal Publishers, The Netherlands

Aasen, Petter (2003): What happened to Social Democratic Progressivism in Scandinavia? Restructuring Education in Sweden and Norway in the 1990s (40p) In Michael Apple (ed): *The State and the Politics of Knowledge.* Routledge Falmer

Aasen, Petter (2007): “Equity in Educational Policy: A Norwegian Perspective” in *International Studies in Educational Inequality, Theory and Policy, vol 2, p 127-142.* Springer (15 p)

In addition

From the Norwegian Ministry of Education and Research:

Core curriculum Norway

http://www.udir.no/upload/larerplaner/generell_del/Core_Curriculum_English.pdf

About the educational system in Norway:

Education – from Kindergarten to Adult Education

http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Education_in_Norway.pdf?epslanguage=no

From the Norwegian Directorate for Education and Training:

Equity in Education for all

http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Likeverdige_eng_jan%202008.pdf?epslanguage=no

Resten av pensum blir bekjentgjort ved semesterstart

PED2001 PEDAGOGIKK I SAMFUNNSPERSPEKTIV

Aarsand , Liselott og Aarsand, Pål (2012). *Familjeliv och lärande*. Lund, Studentlitteratur (kapittel 2, 3, 10, 11 (s. 70).

Aarseth, Helen (2009) From modernized masculinity to degendered lifestyle projects: Changes in men's narratives on domestic participation 1990-2005. In *Men and Masculinities 11(4)*: 424-440.

* Bourdieu, Pierre (1997). *Afpraktiske grunde: omkring teorien om menneskelig handle*. København, Hans Reitzel. S. 11-31 (21 s.)

* Bourdieu, Pierre (1999/2001) Language and Symbolic Power. I Jaworski, A. & Coupland, N. (Red) (502-513). Routledge, London.

Börjesson, Mats og Alf Rehn (2009). *Makt* (s. 79-123). Stockholm: Liber.

* Goffman, Erving (1981). *Forms of talk*. Philadelphia, University of Pennsylvania Press. (s. 124-159).

Jørgensen, Marianne Winther og Phillips, Louise (1999). *Diskursanalyse som teori og metode*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag Samfundslitteratur. (90 s.)

Olsen, Bent (2009): *Når pædagogikken bringer mennesker sammen – en eksperimentel rejse gennem byens sociale geografi og alle dens børnehaver*. VIA/Systime. S. 31-160 (130 s.).

* Potter, Jonathan (2001) Wittgenstein and Austin. I Wetherell, M., Taylor, S. & Yates, S. (Red) *Discourse Theory and Practice*, (s. 39-46). Sage, London.

Prieur, Annick og Carsten Sestoft (2006): *Pierre Bourdieu. En introduktion*. København, Hans Reitzel. S. 87-102; 115-184 (86 s.)

* Speer S. & Stokoe, E. (2012) An introduction to conversation and gender. I Speer, S. & Stokoe E., (red) *Conversation and Gender*. Cambridge, Cambridge. (17 s)

Tekster med * er i kompendiet.

PED2002 BARNE – OG UNGDOMSKULTURER MED VEKT PÅ ALDERSGRUPPEN 10 – 20 ÅR

Litteraturliste

- Aarsand, Pål (2012). The ordinary player: Teenagers talk about digital games. I *Youth Studies* 15(8) s. 961-977.
- Awan, F., & Gauntlett, D. (2013). Young people's uses and understandings of Online social networks in their everyday lives. *Young*, 21(2), 111-132.
- Blackman, S. (2007). Youth subcultural theory: A critical engagement with the concept, its origins and politics, from the Chicago school to Postmodernism. *Youth Studies*, 8(1), 1-20.
- * Buckingham, David (2013). Constructing children as consumers. In *The Routledge International Handbook of Children, Adolescents and Media* (s. 54-60). Routledge, London.
- Cook, D. T., & Kaiser, S. B. (2004). Betwixt and be Tween: Age ambiguity and the sexualization of the female consuming subject. *Consumer culture*, 4(2), 203-227.
- Chittenden, T. (2010). Digital dressing up: modeling female teen identity in the discursive spaces of the fashion blogosphere. *Youth Studies*, 13(4), 505-520.
- * Foros, P. B. & Vetlesen, A. J. (2012). *Angsten for oppdragelse. Et samfunnsetisk perspektiv på dannelse* (107-144). Universitetsforlaget, Oslo.
- * Gauntlett, D. (2008). *Media, gender and identity*. Routledge, London (145-163)
- Hammarén, N. & Johansson, T. (2010). *Identitet – kort og godt*. Samfunds litteratur, Fredriksberg. (145)
- * Larsen, Marlene Charlotte (2011). Ungdommelige følelser i offentlige rum. I *Barn nr. 3/4*.
- * Løvlie, Lars (2003) Teknokulturell danning. I Slagstad, R., Korsgaard, O., & Løvlie, L. (red.) *Dannelsens forvandlinger* (s. 347-371). Pax, Oslo.
- * Madsen, O. J. (2010). *Den terapeutiske kultur* (s. 124-149). Universitetsforlaget, Oslo.
- Murnen, S. K., Smolak, L. Mills, J. S., & Good, L. (2003). Thin, sexy women and strong, muscular men: Grade-school children's responses to objectified images of women and men. *Sex Roles* 49(9/10): 427-437.
- Music, V. & Godø, H. T. (2011). Skolemotivasjon, anerkjennelse og gatekultur i klasserommet. En studie av minoritetsgutter i Oslo. *Tidsskrift for ungdomsforskning* 11(2): 3-24.
- Rasmussen, K. (2004). Places for Children – Children's places. *Childhood* 11(2): 155-173.
- Rochat, P. (2009). *Others in Mind. Social origins of self-consciousness* (s.191-212). Cambridge University Press, Cambridge.
- Rysst, M. (2005). Det koster å være kul: Om tweenagers opplevelse av tilhørighet i en flerkulturell setting i Oslo. *Tidsskrift for ungdomsforskning* 5(2): 5-26.

Vandenbosch, L. & Eggermont, S. (2013). Sexualization of Adolescent Boys: Media exposures and boys' internalization of appearance ideals, self-objectification, and body surveillance. *Men and Masculinities* 16(3): 283-306.

* Øia, T. (2013). *Ungdom, rus og marginalisering* (s. 203-228). Cappelen Damm, Oslo.

PED2900 BACHELOROPPGAVE I PEDAGOGIKK

Olsen, Poul Bitsch og Pedersen, Kaare (2004): *Problemorienteret projektarbejde – en verktøjsbog*". Roskilde Universitetsforlag. Fredriksberg. 4 utg. (378 s.)

PED3008 VITENSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE

Forskningsmetode

Titler merket med * er samlet i et kompendium og kan kjøpes på Tapir.

Artikler som ikke er samlet i kompendiet kan lastes ned elektronisk på NTNU bibliotekets hjemmeside <http://www.ntnu.no/ub>

Bøker

Thagaard, T. (2009) *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. Kap.1-5, 9-10. Bergen: Fagbokforlaget

Kjeldstadli, Knut (2000). *Fortida er ikke hva den en gang var. En innføring i historiefaget*. Oslo: Universitetsforlaget, kap. 1-2, 7-9, 11-13, 15, 17-18, 21. (167 s) Finnes som e-bok.

Kleven, Thor Arnfinn (red.) (2011). *Innføring i pedagogisk forskningsmetode. En hjelp til kritisk tolkning og vurdering*. Oslo: Unipub [2. utg.]. (221 s)

Moen, Torill og Karlsdottir (red.) (2011). *Sentrale aspekter ved kvalitativ forskning*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 9-85. (76 s)

Ringdal, Kristen (2013). *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget, kap. 4, 5, 7, 9 og 15. [3. utg.] (104 s)

*Hitching, Tonje Raddum, Nilsen, Anne Birgitta og Veum, Aslaug (red.) (2011). *Diskursanalyse i praksis. Metode og analyse*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Introduksjon, s. 11-48. (37 s)

Artikler

Bryman, Alan (2006). Integrating quantitative and qualitative research: how is it done? *Qualitative Research*, 2006, volume 6, s. 97-113. (16 s)

*Kjeldstadli, Knut (1999). I hvilken forstand kan vi snakke om sannhet i historie? *Historisk Tidsskrift*, B. 78, nr. 3, s. 375-386. (12 s)

Kleven, Thor Arnfinn (2008). Validity and validation in qualitative and quantitative research, *Nordisk Pedagogik*, 3/2008, s. 219-233. (14 s)

Larsson, Staffan (2005) Om kvalitet i kvalitative studier, *Nordisk Pedagogik*, 1/2005, s. 16-35. (19 s)

*Sandmo, Erling (1999). Mer eller mindre sannhet, *Historisk Tidsskrift*, B. 78, nr. 3, s. 387-399. (12 s)

*Sandmo, Erling (2001). Sannhetens historie, B. 80, nr. 1, s. 123-129. (6 s)

Statistikk

Valås H (2006): *Elementær statistikk*. Trondheim: Tapir akademiske forlag. Kap. 1 (s. 3-14 og s. 22-36), kap. 2 (s. 71-80 og 86-98), kap. 3 (s. 146-158), kap. 4 (unntatt s. 196-209), kap. 5 (s. 220-223 og s. 229-237), kap. 6, kap. 9.

Anbefalt tilleggslitteratur

Lund, Torleif (2005). The Qualitative-Quantitative Distinction: Some comments, *Scandinavian Journal of Educational Research*, Vol. 49, No. 2, April 2005, s. 115-132.

Viktige nettsteder

Den nasjonale forskningsetiske komité for humaniora og samfunnsfag (NESH):

<http://www.etikkom.no/Templates/Pages/FBIBArticle.aspx?id=855&epslanguage=no>

Forskningsetiske retningslinjer:

[http://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-som-PDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20\(2006\).pdf](http://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-som-PDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20(2006).pdf)

NTNU Universitetsbiblioteket og VIKO (hjelp til litteratursøk og oppgaveskriving):

<http://www.ntnu.no/viko/>

PED3009 FORDYPNING I FORSKNINGSMETODE

Pensum i PED3009 vil være tilgjengelig på Pedagogisk institutt fra 1. juli 2014.

Du kan få pensumliste tilsendt ved å henvende deg til ped@svt.ntnu.no

PED3041 GRUNNLEGGENDE SPESIALPEDAGOGISKE PROBLEMSTILLINGER

Titler merket * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Akademia.

Aarnes, A. (2013): *IOP i praksis. Individuell tilpasning i skolen*. Oslo: PEDLEX.

Befring, E. og Tangen, R. (red.) (2012): *Spesialpedagogikk*. Oslo: Cappelens Akademiske Forlag. Kap. 1-6, 11-12. I tillegg er hele del 3 anbefalt lesning.

Dahlen, M. (2013). *Spesialundervisning – til elevens beste?* Oslo: Gyldendal Akademisk.

- *Emanulsson I. (1995): Integrering og konsekvenser av integreringsideologien. I: P. Haug. *Spesialpedagogiske utfordringer*. Oslo: Universitetsforlaget, s.94-108.
- *Haug, P. (2004): Finst den spesialpedagogiske kompetansen det er bruk for i skulen? *Spesialpedagogikk, nr. 5*.
- *Hausstätter, R.S. (2012). Grenseoppgangen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning. I R.S. Hausstätter (red.) *Inkluderende spesialundervisning* (s.2-33). Kristiansand: Fagbokforlaget.
- *Hausstätter, R.S. (2012). Den individuelle opplæringsplanen som strategisk dokument (s.127-138) I R.S. Hausstätter (red.) *Inkluderende spesialundervisning* (s.2-33). Kristiansand: Fagbokforlaget.
- *Hausstätter, R.S.(2007). Før og etter spesialundervisningen. I R.S. Hausstätter (red.) *Spesialpedagogiske grunnlagsproblemer – mellom ideologi og virkelighet*. Kap.2 Kristiansand: Fagbokforlaget.
- ICF Internasjonal klassifikasjon av funksjon, funksjonshemming og helse. Hentes fra <http://www.kith.no/upload/1855/NorskBrukerveiledning-v1.pdf>
- Johannesen, E., Kokkersvold, E. og Vedeler, L. (2010): *Rådgiving. 3. Utgave*
- *Kuther, T. L. (1994). *Diagnostic Classification of Children within the Educational System: Should It Be Eliminated?*
- *Moen, T. (2013). Samarbeid mellom PP-rådgivere og lærere. *Spesialpedagogikk, 6*, 15-23.
- *Moen, T. (2008). Inclusive educational practice: Results of an empirical study. *Scandinavian Journal of Educational Research* 52 (1)59-75.
- *Moen, T., Bevanger, H., Gjølga, O. og Kylling, S. (2008): Om tilpasset opplæring – refleksjoner i et FOU-prosjekt. *Utdanning nr. 5*.
- *Nilsen, S. (2011) Tilpasset opplæring gjennom spesialundervisning – med særlig vekt på barnetrinnet. I H. Bjørnsrud & S. Nilsen (red.) *Lærerarbeid for tilpasset opplæring*, (s.47-67). Oslo: Gyldendal.
- *Overland, T. & Nordahl, T. (2013) Rett og plikt til opplæring. Om fravær og deltakelse i skolen. Kap.2. Kristiansand. Fagbokforlaget
- Pedersen, Å. (2006): *Skolen som forvaltningsorgan. En innføring i skolens rettslige rammer*. Trondheim: Tapir
- *Pijl, S.J. og Dyson, A. (1998): Funding Special Education: a tree-country study of demand-oriented models. *Comparative Education, 34* (3), 261-279.
- Skau, G. (2011). *Gode fagfolk vokser: Personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. Oslo: Cappelen Damm.

Veiledning. *Spesialundervisning i grunnskole og videregående opplæring.* (2009). KUF.
<http://bestilling.utdanningsdirektoratet.no/>

Aktuelle styringsdokumenter

Opplæringslova <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

NOU 2009: 18 *Rett til læring*

http://www.regjeringen.no/pages/2223561/NOU_2009_18_rett_til_laering.pdf

Meld. St. Nr. 18 (2010- 2011). *Læring og fellesskap Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov*

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-18-20102011.html?id=639487>

Tillegglitteratur

Dalen, M. Hvis spesialundervisning ikke fantes. – Tilpasset opplæring i en skole for alle. I NOU: 16 *I første rekke*. Vedlegg 1

Haug, P. Om spesialundervisninga ikkje fanst. I NOU: 16 *I første rekke*. Vedlegg 2

Nordahl, T. Hvis spesialundervisning ikke fantes - tilpasset opplæring for alle. I NOU 2003: 16 *I første rekke*. Vedlegg 3

Skaalvik, E. (2004): Prestasjonsorientering hindrer inkludering. *Spesialpedagogikk*, nr.5.

PED3510 NORSK UTDANNINGSHISTORIE OG UTDANNINGSPOLITIKK I ET INTERNASJONALT PERSPEKTIV

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Tapir.

Obligatorisk pensum:

Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Lejf: *Nordic Schools in a Time of Change*. I: U.

Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 1. (14 s.)

Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Lejf: *Schools for All: A Nordic Model*. I: U.

Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 13.(14 s.)

Karlsen, Gustav E.: *Utdanning, styring og marked. Norsk utdanningspolitikk i et internasjonalt perspektiv*. Universitetsforlaget: Oslo 2006. Kap 10, 11 (57 s).

Magalhães, António M. & Stoer, Stephen R.: *Performance, Citizenship and the Knowledge Society: a new mandate for European Education Policy*. I: R. Dale & S.

Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 233-260. (27 s.)

Rasmussen, Palle et al: *Education, Equality and the European Social Model*. I: R. Dale & S.

Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 159-178. (20 s.)

Telhaug, Alfred: *Kunnskapsløftet – ny eller gammel skole? En beskrivelse og analyse av Kristin Clemets reformer i grunnopplæringen*. Cappelen akademiske forlag: Oslo 2005 (168 s).

- Telhaug, Alfred O., Mediås, Odd Asbjørn and Aasen, Petter: The Nordic Model in Education as Part of the Political System in the Last 50 Years. I: *Scandinavian Journal of Educational Research*, Volum 50, Nr. 3 2006, s. 245-283. Special Issue: Is there a Nordic School Model (18 s).
- Volckmar, Nina: Fra solidarisk samværskultur til (solidarisk) kunnskapssamfunn. Etterkrigstidens utdanningspolitikk som dannelsingsprosjekt (2011). I Steinsholt & Dobson (red.) *Dannelse. Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Tapir Akademisk Forlag: Trondheim, s. 255-278. (23 s.)
- Volckmar, Nina & Wiborg, Susanne: A Social Democratic Response to Market-Led Education Policies: Concession or Rejection? I: U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 7 (16 s.)

Forslag til selvvalgt pensum (i alt ca. 200 s.)

- * Bergesen, Helge Ole: Kampen om kunnskapsskolen. I: *Samtiden*, nr. 4 2006, s. 32-47.
- Ball, Stephen J.: *Education plc. Understanding private sector participation in public sector education*. Routledge: London 2007.
- Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Leif (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014.
- Cuban, Larry and Shipp, Dorothy (Eds.): *Reconstructing the Common Good in Education. Coping with Intractable American Dilemmas*. Stanford University Press: Stanford 2000.
- Foros, Per Bjørn: *Skolen i klemme. Dilemmaer og spenningsforhold*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo 2006.
- Gewirtz, Sharon: *The managerial school. Post-welfarism and Social Justice in Education*. Routledge: London and New York 2002.
- Green, Andy, Preston, John and Janmaat, Jan G.: *Education, Equality and Social Cohesion. A comparative Analysis*. Palgrave Macmillan: Basingstoke 2006.
- Karlsen, Gustav E.: *Utdanning, styring og marked. Norsk utdanningspolitikk i et internasjonalt perspektiv*. Universitetsforlaget: Oslo 2006.
- * Krüger, Thorolf & Trippstad, Tom Are: Regjering av utdanning. Kulturkapitalismen og det veltempererte selv. I Iver B. Neumann & Ole Jacob Sending (red.): *Regjering i Norge. Makt- og globaliseringsutredningen*. Pax Forlag A/S, Oslo 2003, s. 176-194.
- Lowe, Roy: *The Death of Progressive Education. How teachers lost control of the classroom*. Routledge: London 2007.
- Ravitch, Diane: *Left back. A century of failed school reforms*. Simon & Schuster: New York 2000.
- Ravitch, Diane: *The death and life of the great American school system: how testing and choice are undermining education*. Basic Books; New York 2010.
- Slagstad, Rune: Arbeiderpartistaten som skolestat. *Nytt Norsk Tidsskrift*, nr 3-4, 1994.
- Slagstad, Rune: *De nasjonale strateger*. Pax Forlag A/S: Oslo 1998.
- Slagstad, Rune: *Kunnskapens hus*. Pax Forlag A/S: Oslo 2000, s. 70 -107 og 127 – 136.
- Telhaug, Alfred Oftedal: Haarder og Hernes som skolereformatorer. I Rune Slagstad, Ove Korsgaard & Lars Løvlie: *Dannelsens forvandlinger*. Pax Forlag A/S: Oslo 2003, s. 273 – 290.
- Thuen, Harald: Skolen – et liberalistisk prosjekt? 1860-2010. I: *Norsk Pedagogisk tidsskrift*, årgang 94, 4/2010, s. 273-287.
- Thuen, Harald & Vaage, Sveinung (red.): *Pedagogiske profiler*. Abstrakt forlag: Oslo 2004.
- Trippstad, Tom Are: Som man reder, ligger man. Gudmund Hernes som maktutreder og maktutøver. I Siri Meyer & Thorvald Simes (red.): *Normalitet og identitetsmakt i Norge. Makt- og demokratiutredningen 1998 – 2003*, s. 187 – 218.
- *Trippstad, Tom Are: Mistillitens sosiologi. I Rune Slagstad, Ove Korsgaard & Lars Løvlie: *Dannelsens forvandlinger*. Pax Forlag A/S: Oslo 2003, s. 290 – 320.
- Volckmar, Nina: Knowledge and Solidarity: The Norwegian social-democratic school project

- in a period of change, 1945-2000. I: *Scandinavian Journal of Educational Research*, Volum 52, Nr. 1 2008, s. 1-16.
- *Volckmar, Nina: "En skole for alle" og privatisering – en analyse av de skandinaviske landenes privatiseringspolitikk. I: *Uddannelseshistorie 2010. Fellesskab og elite: Skolen mellom det offentlige og det private*. 44. årbog. Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie: Århus, s. 33-49.
- Wiborg, Susanne: *Education and Social Integration. Comprehensive Schooling in Europe*. Palgrave Macmillan: New York 2009.
- *Wiborg, Susanne: Uddannelse til salgs! – det private skolemarked i England. I: *Uddannelseshistorie 2010. Fellesskab og elite: Skolen mellom det offentlige og det private*. 44. årbog. Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie: Århus, s. 33-49.
- Xavier, Bonal & Xavier, Rambla: 'In the name of Globalisation': southern and northern paradigms of educational development. I: R. Dale & S. Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 143-158. (15 s.)
- *Aasen, Petter: Læringsplakatens utdanningspolitiske kontekst. I J. Møller og L. Sundli (red): *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. Høgskoleforlaget: Kristiansand 2007, s. 23-44. (21 s.)

Offentlige dokumenter:

- St. meld. nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring*
- St. meld. nr. 16 (2006-2007) *...og ingen stod igjen. Tidlig innsats for livslang læring*
- St. meld. nr. 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen*
- St. meld. nr. 44 (2008-2009) *Utdanningslinja*
- Meld. St. 22 (2010-2011) *Motivasjon – Mestring – Muligheter. Ungdomstrinnet*.
- Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei*.
- NOU 2002: 10 *Første klasses fra første klasse*
- NOU 2003: 16 *I første rekke*
- NOU 2007: 6 *Formål for framtida*
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet* (midlertidig utgave juni 2006)
- Education at a Glance 2013. OECD indicators. Here you also find country-specific material.
<http://www.oecd.org/edu/eag.htm>

PED3513 LÆRERLIV, UTDANNING OG DEMOKRATI

Bøker

- Bourdieu, Pierre (1996):
Symbolsk makt. Oslo, Pax Forlag.
- Foucault, Michel (2008):
Overvåkning og straff. Det moderne fengsels historie. Gyldendal Akademisk.
- Goffman, Erving (1991):
Asylums. Essays on the Social Situation of Mental Patients and other Inmates. Penguin Books.

Tekster med * er i kompendiet, de øvrige tekstene finnes i pensumbøkene eller er lagt på It's learning.

Pedagogikk og handling

Bourdieu, Pierre (1996):

Er interessefri handling mulig? I: Symbolsk makt. Oslo, Pax Forlag. Side 131-148 (18 s.)

* Bourdieu, Pierre (2007):

Den praktiske sans. Hans Reitzels Forlag. Side 146-147 (2 s.)

* Brinkkjær, Ulf & Morten Nørholm (2002):

Praktisk teori på ethjulet cykel : - om mellomuddannelsernes dilemma mellom skole og arbejde. I: Dansk Pædagogisk Tidsskrift nr. 2. Side 83-91. (9 s.)

Lærerliv

Goffman, Erving (1991):

Asylums. Essays on the Social Situation of Mental Patients and other Inmates. Penguin Books. Side 159–186, 267-280. (42 s.)

Olsen, Bent (2008):

Lærerarbeidet mellom konseptstyring og profesjonsetos – om liv og modstandsformer i skolestrukturene. I: *Global Uddannelse - lokalt demokrati?* Knud Jensen og Niels Rosendal Jensen (red.). Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag. (25 s.)

Olsen, Bent (2010):

"Vi er vistnok ikke samme sted". Senter for profesjonsstudier, Høgskolen i Oslo. (3 s.)

<http://www.hio.no/Enheter/Senter-for-profesjonsstudier-SPS/Publikasjoner/Nyhetsbrev/SPS-Nyhetsbrev-nr.-1-2010/Vi-er-vistnok-ikke-samme-sted-1>

Kropp, pedagogikk og eksaminasjon

Foucault, Michel (2008):

Overvåkning og straff. Det moderne fengsels historie. Gyldendal Akademisk. Side 121 – 170. (52 s.)

Interaksjon, kommunikasjon og ritual

* Goffman, Erving (1967):

Interaction Ritual: Essays in Face-to-face Behavior. New York: Pantheon Books. Side 47-95. (49 s.)

* Manning, Phil (1989):

Ritual Talk. I: *Sociology.* Vol. 23 (3). Side 365-385 (21 p.)

Stat, nyliberalisme og utdanning

* Apple, M. W: (2006):

Educating the "Right" Way. Markets, Standards, God and Inequality. Routledge. New York. Kapittel 2: *Whose Markets, Whose Knowledge*, side 29-52 og kapittel 3: *Producing Inequalities. Conservative Modernization in Policy and Practice.* Side 53-85. (56 s.)

Bourdieu, Pierre (1996):

I statens ånd. Det byråkratiske feltets opprinnelse og struktur. I: Symbolsk makt. Oslo, Pax Forlag. Side 48-77 (30 s.)

Bourdieu, Pierre; Patrick Champagne (1996):

“Skoletaperne”: *Stengt ute og stengt inne. I: Symbolsk makt.* Oslo, Pax Forlag. Side 159-166 (8 s.)

* Dufour, Dany-Robert (2008):

The art of shrinking heads. Polity Press. Kapittel 4, side 151-169 (19 s.)

Hansen, Jens Arnholtz; Ole Hammerslev (2010):

Bourdieu og staten. I: Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfunnsvidenskap. Nr. 1-2. (22 s.)

Olsen, Bent:

Markedsliberalisme og modstand: På strejftog i Trondheim og i børnehavepædagogikken. Nordisk Barnehageforskning, 2012. (22 s.)

* Olssen, Mark; John Codd; Anne-Marie O’Neill (2004):

Education Policy. Globalization, Citizenship and Democracy. SAGE Publications. Kapittel 9: *Markets, Professionalism, Trust*, side 174-197. (24 s.)

Rawolle, Shaun; Bob Lingard (2008):

The sociology of Pierre Bourdieu and researching education policy. I: Journal of Education Policy, 23: 6. Side 729-741. (22 s.)

Thorsen, Dag Einar; Amund Lie (2007):

Kva er nyliberalisme? I: Mydske, Claes og Lie (red.) (2007): Nyliberalisme - ideer og politisk virkelighet. Oslo, Universitetsforlaget. (23 s.)

Livslang læring og governmentality

* Dean, Mitchell (2007):

Governing societies. Open University Press, Maidenhead. Side 23-43. (21 s.)

* Nicoll, K. & Fejes, A., (2008):

Mobilizing Foucault in studies of lifelong learning. I: Fejes, A., & Nicoll, K. (Eds). Foucault and lifelong learning: governing the subject. London, New York: Routledge. Side 1-18 (19 s.)

* Foucault, M. (1991):

Governmentality. I: Burchell, G., Gordon, C., & Miller, P., (1991). The Foucault effect: Studies in governmentality: with two lectures by and an interview with Michel Foucault. London: Harvester Wheatsheaf. Side 87-104 (18 s.)

PED3514 PEDAGOGISK GRUNNLAGSTENKNING

Gustavsson, Bernt (2009): *Utbildningens förändrade villkor*. Stockholm. Lieber

Hellesnes, Jon (1992): Ein utdana mann og eit dana menneske. Framlegg til eit utvida daningsomgrep. I: Erling Lars Dale (red.): *Pedagogisk filosofi*. Oslo. Ad Notam Gyldendal

Løvlie, Lars (2003): Teknokulturell danning. I: Slagstad, Rune, Ove Korsgaard & Lars Løvlie, (red.): *Dannelsens forvandlinger*. Oslo. Pax Forlag A/S

Skjervheim, Hans (1992): Eit grunnproblem i pedagogisk filosofi. I: Erling Lars Dale (red.): *Pedagogisk filosofi*. Oslo. Ad Notam Gyldendal

Steinsholt, Kjetil & Stephen Dobson, red. (2011): *Dannelse: Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Trondheim. Tapir Akademisk Forlag: sider: 13 – 176, 211 – 278, 373 – 405.

PED3520 DEMOCRACY AND EDUCATION: PERSPECTIVES IN EDUCATIONAL SOCIOLOGY

Aarsand, Pål. (2010). Young Boys Playing Digital Games: From Console to the Playground. *Nordic Journal of Digital Literacy* 5(1), pp. 38-54. (16 s.)

Andersson, Erik (2012). The Political voice of young citizens. Educational conditions for political conversations – school and social media. *Utbildning & Demokrati* 21(1), pp. 97-119. (22 s.)

Biesta, G. (2007). *Beyond learning: Democratic education for a human future* (chapter 1). Boulder Colorado: Paradigm. (19 s.)

Bourdieu, P. (2005): *Habitus*. In: *Habitus: A Sense of Place*. Jean Hillier and Emma Rooksby (eds.). Ashgate. Page 43-49 (7 p.)

Corsaro, W. A. (1997). Social theories of childhood. In *The Sociology of Childhood* (pp. 7-30). Thousand Oaks, California. Sage.

Dahlberg, G. (2009). Policies in Early Childhood Education and Care: Potentialities for Agency, Play and Learning. In J. Qvortrup, W. Corsaro & M.-S. Honig (Eds.), *The Palgrave Handbook of Childhood Studies* (pp. 228-237). London: The Palgrave.

Dean, Mitchell (2007): *Governing societies*. Open University Press, Maidenhead. Side 23-43. (21 s.)

Dewey, John (1916) Democracy and Education (chapter 2 and 7) (38 s.)
<http://www.ilt.columbia.edu/publications/dewey.html>

Forsberg, L. (2007). Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children's education and rearing. *Ethnography and Education* 2(3), pp. 273-288 (15 s.)

#Foucault, M. (1991). *Governmentality*. In: Burchell, G., Gordon, C., & Miller, P., (1991). *The Foucault effect: Studies in governmentality: With two lectures by and an interview with Michel Foucault*. London: Harvester Wheatsheaf. Page 87-104 (18 s.)

- # Goffman, E. (1974) On Face-Work. An analysis of ritual elements in social interaction. In Ben Blount (Ed.) *Language, culture and society: A book of readings* (pp 224-249). Wintorp Publ. Camebridge, MA. (25 s.)
- #Hardy, C. 2012: Social Space. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 229-249 (31 p.)
- Horvat, E., Weininger, E. and Lareau A. (2003). From social ties to social capital: Class differences in the relations between schools and parent networks. *American Educational Research Journal* 40(2), pp. 319-351. (33 p.)
- Lareau A. (2002) Invisible Inequality: Social class and childrearing in black families and white families. *American Sociological Review* 67(5) pp. 747-776. (29s)
- #Latour, B. (1995). Mixing humans and nonhumans together: The sociology of a door closer. In S. L. Star (Ed.), *Ecologies of knowledge: Work and politics in Science and technology* (pp. 257-277).. New York: State University of New York. (21 s.)
- # Leonard, M. (2009) Children's agency in politically divided societies: the case of Northern Ireland (pp. 115-138). In Qvortrup, J. (Ed.). *Structural, Historical, and Comparative Perspectives. Emerald, Bingley*. (18 s.)
- Liljestrand, Johan (2012). Citizenship education in discussions concerning political issues. *Utbildning & Demokrati* 21(1), pp. 77-95. (18 s)
- #Moore, R. 2012: Capital. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 98-113 (16 p.)
- # Nicoll, K. & Fejes, A., (2008). Mobilizing Foucault in studies of lifelong learning. In: Fejes, A., & Nicoll, K. (Eds.) *Foucault and lifelong learning: governing the subject* (pp. 1-18). London, New York: Routledge. (19 s.)
- Olsen, B. 2014: Power & opinions: Educational values among a staff of educators. (Being published). (24 p.). The text is available on It's learning.
- # Prout, Alan. (2000). *The body, childhood and society* (chapter 3). Basingstoke: Macmillan. (27 s.).
- Tholander, M. (2011). Student-led conferencing as democratic practice. *Children & Society* 25 (3), pp. 239-250 (11 s.).
- #Thomson, P. 2012: Field. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 65-80 (16 p.)

Additional reading may be presented at lectures or seminars

Totalt 458

Texts in compendium

PED3521 UTDANNINGSLEDELSE

Titler merket * blir gjort tilgjengelig i kompendium til salgs i Akademika.

Styring i utdanning

Langfeldt, Gjert (2008). *Ansvar og kvalitet. Strategier for styring i skoler*. Oslo: Cappelen Akademisk. Ca 160 sider.

- * Hva er New Public Management? I Eilertsen, R. og Bjerke, R.: Når tall blir politikk. *For Velferdsstatens skriftserie* nr. 8 2009, s. 9 – 22. (13 s.)
- * Moos, Lejf (2006) Fra politiske demokratidiskurser mod markedsorienterede effektivitetsdiskurser. I *Nordisk Pedagogik* nr. 4 2006, s. 322 – 332 (9 s.)
- * Imsen, Gunn (2007). Styringsstrategier og likhetsidealer i norsk skole – i utakt? I Hølleland, Halvard (red.), *På vei mot kunnskapsløftet*. Oslo: Cappelen Akademisk, s. 135 – 156. (21 sider)
- * Imsen, Gunn (2009). Lærernes profesjonalitet og nye styringsregimer. I *Bedre skole* nr. 1 2009, s. 42-49 (8 s.)

Skoleledelse

- * Myhre, Hege (2010). *Rektorposisjonen i norsk grunnskole i et historisk perspektiv*. Prøveforelesning for PhD-graden 20.08.2010. NTNU, Pedagogisk institutt. (12 s.)
- Møller, Jorunn (1996). *Lære og å lede. Dilemmaer i skolehverdagen*. Oslo, Cappelen Akademisk. Kap. 1, 2, 3 og 4. (128 s.)
- * Møller, Jorunn: *Nye utfordringer og nye kompetansekrav i utdanning av skoleledere*. I Sivesind, Kirsten, Gjert Langfeldt og Guri Skedsmo (red.): *Utdanningsledelse*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 2006. (16 sider)
- Erdis, Mare og Bjerke, Ann-Karin: *Juss for pedagoger*. Kap. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 og 10. (77 s.)

Læreplaner

- Engelsen, Britt Ulstrup (2003): *Ideer som formet vår skole? Læreplanen som idébærer – et historisk perspektiv*. Oslo, Gyldendal, side 13-120 (106 sider).
- * Hølleland, Halvard (2007). Innføring i Kunnskapsløftet. I Hølleland, Halvard (red.), *På vei mot kunnskapsløftet*. Oslo: Cappelen Akademisk, s. 19 - 46. (26 sider)
- * Karseth, Berit og Engelsen, Britt Ulstrup (2013). Læreplanen for Kunnskapsløftet: Velkjente tråkk og nye spor. I Karseth, B., Møller, J. og Aasen, P. (red.), *Reformtakter. Om fornyelse og stabilitet i grunnopplæringen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 43 – 60. (15 s.)
- * Imsen, Gunn (2012). Kompetansemål som læreplanlogikk. I Eikseth, A., Dons, C. F. og Garm, N. (red.), *Utdanning mellom styring og danning. Et nordisk panorama*. Trondheim: Akademika forlag. Side 97 – 113. (15 s.)

Utvikling og endring i skolen. Skolen som organisasjon.

- Ertesvåg, Sigrun K. (2012). *Leiing av endringsarbeid i skulen*. Oslo: Gyldendal. Side 11 – 123 og side 140 – 155. (128 sider.)
- * Hatch, Mary Jo (2001). *Organisasjonsteori – moderne, symbolske og postmoderne perspektiver*. Kap. 2. Oslo: Abstrakt forlag. (36 sider)
- * Stjernstrøm, Else (2006). Aksjonsforskning og aksjonslæring – skolelederens nye muligheter. . I Sivesind, K., Langfeldt, G. og Skedsmo, G. (red., 2006). *Utdanningsledelse*. Kap. 9. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (18 sider)
- * Røvik, Kjell Arne (2013). Den besværlige implementeringen: Når ideer skal løftes inn i klasserommet. I Arbo, P., Bull, T. og Danielsen, Å. (red.), *Utdanningsksamfunnet og livslang læring. Festskrift til Gunnar Grepperud*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, s. 82 – 92 (11 s.)
- * Røvik, Kjell Arne (2007). *Trender og translasjoner. Ideer som former det 21. århundrets organisasjon*. Kap. 2. Oslo: Universitetsforlaget. (33 sider.)
- * St. meld. nr 30 (2003-2004) *Kultur for læring*. Kap. 3. (7 sider.)

Kvalitet, kvalitetsvurdering og kvalitetssikring

- MacBeath, John & McGlynn, Archie (2002). *Self-evaluation. What's in it for schools?* London: Routledge, kap. 1 – 5 og 8 (107 s.)
- * Moe, Ola: Ulike sider ved elevvurdering. Noen prinsipielle betraktninger. I *Bedre skole* nr. 1 2010, s. 28 – 34. (6 s.)
  - * Kjærnsli, Marit og Rolf Vegar Olsen(2013). *Fortsatt en vei å gå. Norske elevers kompetanse imatematikk, naturfag og lesing i PISA 2012*. Kap. 1. Oslo: Universitetsforlaget. (15 sider.) (Hele den norske hovedrapporten finnes på <http://www.pisa.no/>)
  - * Meld. St. 20 (2012 – 2013) *På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen*. Kap. 7 Kvalitetsutvikling. (20 sider.)
  - * Biesta, Gert (2009). Good education in an age of measurement: on the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational assessment, evaluation and accountability*, 21, p. 33 – 46. (12 sider.)
  - * Dahler-Larsen, Peter (2006). *Skolen i evalueringens tidsalder*. I Hansen, Bjarne Gorm og Tams, Anita (red.), *Almen didaktikk. Relasjoner mellom undervisning og læring*. Værlose: Billesø & Baltzer. (15 sider)

PED3522 LÆRING OG MOTIVASJON

Bøker

- Lave, J. & Wenger, E. (1999). *Situated learning. Legitimate peripheral participation*. Cambridge: Cambridge University Press. 95 sider.
- Miller, P. H. (2011). *Theories of developmental psychology* (5. utg.). New York: Worth Publishers. Kap. 1, 2, 4, 5 og 6. 260 sider
- Moen, F. (2013). *Prestasjonsutvikling. Coaching og Ledelse*. Trondheim: Akademika forlag. 235 sider
- Pintrich, P. R. & Schunk, D. H. (2008). *Motivation in education: theory, research, and applications*. Upper Saddle River, N.J., Merrill Prentice Hall. Kap. 1-5, 7-10. 347 sider.

Kompendium

- *Daniels, H. (2008). *Vygotsky and research*. London: Routledge. Kap. 6. 33 sider
- * Federici, R. A. and E. M. Skaalvik (2012). Principal self-efficacy: Relations with burnout, job satisfaction and motivation to quit. *Social Psychology of Education* 15(3), 298-320.
- *Federici, R. A., & Skaalvik, E. M. (2013). Lærer-elev relasjonen - betydning for elevenes motivasjon og læring. *Bedre Skole* (1), 58-63.
- * Karlsdottir, R. & Stefansson, T. (2007), Managing knowledge in organizations. I R. Karlsdottir (red.), *Læring, kommunikasjon og ledelse i organisasjoner*. Trondheim: Tapir akademisk forlag. s. 11– 22. 11 sider
- *Skaalvik, E. M., & Bong, M. (2003). Self-concept and self-efficacy revisited. A few notable differences and important similarities. I Marsh, H. W., R. Craven, & D. M. McInerney (Eds.), *International Advances in Self Research*. Connecticut: Information Age Publishing.
- * Stefansson, T. & Karlsdottir, R. (2009). Læring og læringsmiljø. I R. Karlsdottir og R. Kvalsund (red.) *Mentoring og coaching i et læringsperspektiv*. Trondheim: Tapir akademisk forlag. S. 13-36. 23 s.

- * Tudge, J. R. H. & Winterhoff, P. A. (1993). Vygotsky, Piaget and Bandura: Perspectives on the relations between the social world and cognitive development. *Human development*, 36, 61-81. 20 sider
- *Wenger, E. (2003). Social learning. I D. Nicolini, S. Gehardi og D. Yanow. *Knowing in organisations: A practice based approach*. S. 76-99. New York: M. E. Sharp. 23 sider.

Forelesningsnotater som legges ut på it's learning

PED3523 SOSIALT MILJØ OG SAMSPILL BLANT BARN OG UNGE

Aronsen, E. (2003). *The social animal*. (Ninth edition). New York: Worth publishers.

Devine, D. (2003). *Children, Power and Schooling*. Trentham Books. Stoke on Trent.

*Thuen, H. (2008). *Om barnet*. Abstrakt Forlag. Oslo. Del V, s. 209-264.

*Ulleberg, H. P. (2007). Diskursanalyse: et mulig bidrag til utdanningshistorisk forskning. i: *Barn* nr. 1 2007: 65-80. Norsk senter for Barneforskning. Trondheim.

Selvvalgt pensum (100 sider). Studentene skal søke opp forskningsbaserte artikler knyttet til egen eksamensoppgave. **Selvvalgt pensum skal godkjennes av fagansvarlig**.

Titler merket * blir gjort tilgjengelig i kompendium.

Anbefalt pensum

Knyttet til skriving:

Rienecker, L., Jørgensen, P. S. (2013). *Den gode oppgaven. Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Knyttet til sosialpsykologiske tema:

Klomsten, A. T., Skaalvik, E. M., & Espnes, G. A. (2004). Physical self-concept and sports: Do gender differences still exist? *Sex Roles*, 50, 119-127.

Klomsten, A. T., Marsh, H. W., & Skaalvik, E. M. (2005). Adolescents' perceptions of masculine and feminine values in sport and physical education: A study of gender differences. *Sex Roles*, 9/10, 625-636.

Olafsdottir, M. P. (1996). Kids are both girls and boys in Iceland. *Women's Studies International Forum*, 19, 4, 357-369.

Skaalvik, E. M., & Bong, M. (2003). Self-concept and self-efficacy revisited. A few notable differences and important similarities. In H. W. Marsh., R. Craven., & D. M. McInerney (Eds.), *International Advances in Self Research*. (pp. 67-90). Connecticut: Information Age Publishing

Tiggemann, M., & Miller, J. (2010). The internet and adolescent girls' weight satisfaction and drive for thinness. *Sex Roles*, 63, 79-90.

PED3542 LESE- OG SKRIVEVANSKER

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Akademika
Sjekk endringer / tillegg i pensum på It's learning.

- Anmarkrud, Ø. & Refsahl, V. (2010). *Gode lesestrategier - på mellomtrinnet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Bråten, I. (red.) (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: J. W. Cappelens forlag AS, kap. 1, 2, 3, 8, 10 og 11; s. 9 – 81, 168 – 195, 221 – 285.
- *Coss, R. (1991). Persistence of Reading Disabilities: The Voices of Four Middle School Students. *American Educational Research Journal*, Vol. 28, s. 875 – 895.
- *Finbak, L. (2005). Analyser av stavefeil. *Spesialpedagogikk*, 9, s. 20 – 29.
- Gabrielsen, E.; Oftedal, M.P.; Dahle, A.E.; Skaathun, A. og Gabrielsen, N.N. (2003). *Lese- og skriveutvikling. Fokus på grunnleggende ferdigheter*. Oslo: Gyldendal akademiske.
- *Hagtvet, B.E. (2002). *Språkstimulering. Tale og skrift i førskolealder*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag, kap 9.
- *Hulme, C. og Snowling, M.J. (2009). *Developmental Disorders of Language Learning and Cognition*. Chichester, WS.: Wiley-Blackwell. Kap 2: Reading disorders I: Developmental dyslexia, s. 37 – 89.
- Klinkenberg, J.E. og Skaar, E. (2003). Lærerveiledning. Lærerveiledningen til testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving). PP-tjenestens materiellservice.
- *Lervåg, A. (2002). Forholdet mellom språk, ulike fonologiske ferdigheter og den begynnende leseutviklingen. I: Bråten, I. (red): *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv*. Cappelen Akademisk Forlag. ISBN: 8202218179. s. 148 – 163.
- * Lyon, G.R., Shaywitz, S.E. og Shaywitz, B.A. (2003). A definition of dyslexia. *Annals of Dyslexia*, Vol. 53, s. 1 – 14.
- Lyster, S.A.H. (2011). Å lære å lese og skrive. Individ i kontekst. Gyldendal Norsk Forlag AS (2. utg).
- * Lyster, S.A.H. (2003). STAS - Standardisert test i avkoding og staving, *Spesialpedagogikk* (4). Utdanningsforbundet. s. 1 – 8.
- *Melby-Lervåg, M. (2011). Effekten av språkstimulering i førskolealder på senere lese-forståelse: Hva kan forskning fortelle oss? *Spesialpedagogikk*, (2). Utdanningsforbundet. s. 41 – 51.
- *Samuelstuen, M. S. (2005). *Gjør rede for og drøft skillet mellom kognitiv og metakognitiv strategibruk ved innlæring av tekster*. Prøveforelesning for graden Doctor Rerum Politicarum, 4. mars-2005. Faculty of Social Sciences and Technology Management, NTNU.
- *Skaalvik, S. (2004). Reading problems in school children and adults: Experiences, self-perceptions and strategies. *Social Psychology of Education*, Vol. 7, nr. 2, s. 105 – 125.
- *Tønnessen, F.E. (2005). Bruk av lesetester. I: E. Solerød (red.), *Lese- og skriveopplæring som pedagogisk utfordring: festskrift til Alfred Lie*. Høgskolen i Østfold. Rapport 2005:2. s. 5 – 14.

*Witting, M. (1993). *Wittingmetoden – en mulighet for mange. Ominnlæring – en arbeidsmåte å overvinne lese- og skrivevansker*. Forelesning på Wittingmetodens rikskonferanse, Sverige, 20. mars 1993. I samarbeid med forfatteren har T. Sørvoll oversatt og tilpasset teksten til norsk språk.

I tillegg er testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving) pensum. Denne er utarbeidet av Klinkenberg, J.E. og Skaar, E.. Selve testen vil bli kopiert og delt ut på en av forelesningene. Læreveiledningen til STAS skal også brukes. Dette heftet må kjøpes (se pensumlisten).

I forbindelse med spesialpedagogisk tiltak (f.eks Wittingmetoden), vil undervisningsmaterieell være pensum og legges ut på It's learning, evt vil noe bli delt ut på forelesning.

PED3543 SOSIOEMOSJONELLE VANSKER

- Befring, E. (2012). Forebygging i en psykososial kontekst. I E. Befring & R. Tangen (red). *Spesialpedagogikk* (s.129-147). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (pensum også på Ped3041)
- Drugli, M.B. & Onsjøen, R. (2010). *Vanskelige foreldresamtaler – gode dialoger*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.
- *Kuther, T. L. (1994). *Diagnostic Classification of Children within the Educational System: Should It Be Eliminated?*. 1994-00-00.
- *Langvold, H., Sandve, L.K. og Borgestrand H.H. (1999). Å forstå elever med Aspergers syndrom. *Spesialpedagogikk*, 8, 22-26.
- *Lund, I. (2010). Det stille atferdsproblemet – i møte med lærerens relasjonskompetanse og mentaliseringskapasitet. *Spesialpedagogikk 1*, 4-9.
- Martinsen, H., & Tellevik, J.M. (2012). Autisme – en spesialpedagogisk utfordring. I E. Befring & R. Tangen (red.) *Spesialpedagogikk*. (s.485-501). Oslo: Cappelen Damm as
- *Moen, T. (2006). ”Barna må mestre skoledagen” En empirisk studie av klasseledelse. I P. Andersen (red.) *Klasse- og læringsledelse* (s.90-102). København: Unge Pædagoger.
- *Moen, T. (2011a). Klasseledelse. I M.B. Postholm, P.Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.) *Lærerarbeid for elevenes læring* (s. 147-160). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- *Moen, T. (2011b). Utviklingsstøttende lærer-elev-relasjoner. I M.B. Postholm, P.Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.) *Lærerarbeid for elevenes læring* (s. 131-144). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- *Moen, T. (2011c). Tre perspektiver på sosial kompetanse: Muligheter og begrensinger. I I H. Bjørnsrud & S. Nilssen (red) *Læringsarbeid for tilpasset opplæring- tilrettelegging for læring og utvikling*, (s.87-99). Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag.
- Moen, T. & Tveit, A. (2012). Samhandling mellom PP-rådgivere og lærere. Trondheim: Akademika forlag.
- *Moen, T., Nilssen, V. og Weidemann, N. (2007). An aspect of a teacher's inclusive educational practice: scaffolding pupils through transitions, *Teachers and Teaching: Theory and practice*, 13 (3) 269-286.
- *Nordahl, T. (2005). *Læringsmiljø og pedagogisk analyse*. Oslo: NOVA Rapport 19, s.46-60

- Nordahl, T., Sørli, A.M., Manger, T., Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger*. Bergen: Fagbokforlaget.
- *Ogden, T. (2002) Sosial læring i skolen i *Sosial kompetanse og problematferd i skolen*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, s. 218-245.
- *Rørnes, K. (2008). Å utvikle læringsmiljø –gjennom bruk av et forskningsbasert tiltaksprogram. *Spesialpedagogikk, 1*, 10-23.
- *Rørnes, K., Overland, T., Roland, E. & Tveitereis, K. (2006). Læreren som leder og forbilde for barn og unge. I T. Nordahl, Ø. Gravrok, H. Knudsmoen, T. Larsen & K. Rørnes (red) *Forebyggende innsatser i skolen*. (s.120-137). Oslo: Utdanningsdirektoratet.
- *Sanne, B. & Flaten, K. (2012). Pedagogiske tiltak for barn med ADHA. *Spesialpedagogikk 5*, 13-18.
- *Samuelsen, A.S. (2010). Høyfrekvent atferdsproblematikk. Nettverksarbeid som ressurs i lærende organisasjoner. *Spesialpedagogikk 7*, 10-19.
- *Samulesen, A.S. (2006) Lærerefokus i klasseromsobservasjon. *Skolepsykologi 2*, 31-46.
- *Somby, H.M. & Hausstätter, R.S. (2010). En kvantitativ studie av situasjonen til elever med innagerendne atferd i skolen. *Spesialpedagogikk 10*, 4-12.
- Strand, G. (2004). *AD/HD, Tourettes syndrom og narkolepsi – en grunnbok*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap.1-3, 5.
- *Tveit, A. (2009). Roser vi barn for mye? *Spesialpedagogikk 10*, 4-13.

Anbefalt tilleggslitteratur (samt omtale av den) ligger på It's learning.

PED3544 MATEMATIKKPROBLEMER

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ** vil bli gjort tilgjengelig på It's Learning

- *Askew, M. (2000) It ain't (just) what you do: effective teaching of numeracy. I: Thompson, I. (ed.) *Issues in teaching numeracy in primary schools*. Open University Press, s. 91-102.
- *Askew, M. (2001) What does it mean to learn? What is effective teaching? I: Anghileri, J. (ed.) *Principles and Practices in Arithmetic Teaching. Innovative approaches for the primary classroom*. Open University Press, s. 134-146.
- Aastrup, S. (2011) *Dynamisk kartleggingsprøve i matematikk. For elever fra 1.- 4. trinn*. Trøndelag kompetansesenter.
- **Bjuland, R. (2005). Dialogiske tilnærminger i klasserommet: Utvikling av matematiske begreper gjennom lærer-elev dialog i klasserommet eller gjennom elevsamarbeid i smågrupper. I K. Hirsch (red.), *Ulike perspektiv på læring*, (s. 67-76). Senter for voksenopplæring, Trondheim.
- **Bjuland, R. (2012) The mediating role of a teacher's use of semiotic resources in pupils' early algebraic reasoning. *ZDM – The International Journal of Mathematics Education*.

- **Brekke, G. (2002) *Kartlegging av matematikkforståelse. Introduksjon til diagnostisk undervisning i matematikk*. Nasjonalt Læremiddelsenter.
- *Brissiaud, R. (1992) A tool for number construction: Finger symbol set. I: Bideaud, J., Meljac, C. & Fischer, J.P.: *Pathways to number. Children's Developing Numerical Abilities*, Hillsdale, N.J., Lawrence Erlbaum Associates, s. 41-65.
- *Fauskanger, J. (1996) Rom for barns lek i matematikken? En drøfting av forutsetninger for lek som matematikk-pedagogisk metode. I Johnsen Høines, M. (red.) *De små teller også. Matematikken i førskolepedagogikken*. Bergen: Caspar Forlag. s. 39-65.
- *Frostad, P. (2005) Grunnleggende ferdigheter i matematikk. I H. Sigmundsson og M. Haga (red.) *Ferdighetsutvikling. Utvikling av grunnleggende ferdigheter hos barn*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 118-141.
- *Geary, D.C. (2003) Learning disabilities in arithmetic: Problem solving differences and cognitive deficits. I: Swanson, H.L., Harris, K.R. & Graham, S. *Handbook of Learning Disabilities*. New York, The Guildford Press, s. 199-210.
- *Gray, E. & Tall, D.O. (1994) Duality, ambiguity, and flexibility: a "proceptual" view of simple arithmetic. *Journal for Research in Mathematics Education*, 25 (2) 116-140.
- *Hiebert, J., & Lefevre, P. (1986) 'Conceptual and Procedural Knowledge in Mathematics: An Introductory Analysis. I Hiebert (Ed.) *Conceptual and Procedural Knowledge: The Case of Mathematics*, Hillsdale, N.J., Lawrence Erlbaum Associates, s. 1-23.
- *Holden, I. (2001) Matematikken blir rolig - genom ett viktigt samspel mellan inre og yttre motivation. I Grevholm, B. (red) *Matematikdidaktik - ett nordiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 160 – 188.
- **Kamii, C., Lewis, B.A. & Kirkland, L. (2001) Manipulatives: when are they useful? *Journal of mathematical behavior*, 20, 21-31.
- Lunde, O. (2010) *Hvorfor tall går i ball. Matematikkvansker i et spesialpedagogisk fokus*. Info Vest Forlag.
- McIntosh, A. (2007) *Alle teller*. Matematikksenteret – Nasjonalt senter for matematikk i undervisningen.
- *McLeod, D.B. (1992) Research on affect in mathematics education: A reconceptualization. I: Grouws, D.A. (ed.): *Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning*, New York: Macmillian Publishing Company, s. 575-597.
- Ostad, S.A. (2008) *Strategier, strategiobservasjon og strategiopplæring – Med fokus på elever med matematikkvansker*. Trondheim: Læreboka Forlag A/S.
- Ostad, S.A. (2010) *Matematikkvansker - En forskningsbasert tilnærming*. Oslo: Unipub.
- **Stigler, J.W. & Hiebert, J. (1999) *The teaching gap. Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: The Free Press. Kap. 1- 6.
- **Svorkmo, A. G. (2011). Gode oppgaver – mange muligheter. *Tangenten*, 4, 2-7.

*Verschaffel, L. & DeCorte, E. (1996) Number and arithmetic. I: Bishop, A. m.fl. (eds.): *International Handbook of Mathematics Education*, Kluwer Academics, s. 99-133.

*Wistedt, I. (2001) Rom för samtal - om dialogen som en möjlighet att demokratisera undervisningen. I Grevholm, B. (red) *Matematikdidaktik - ett nordiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 219 – 228.

Anbefalt lesing:

LK06 Generell del, Prinsipper for opplæringa, Læreplaner i matematikk

Veiledninger i matematikk til LK06

PED3582 MEDIEDANNING OG MEDIEPEDAGOGIKK

Vettenranta, S. (2010). *Mediegrafi – en metode for å forske på og undervise i globalisering*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (156 s.)

Følgende kapitler i Vettenranta, S. (red.)(2007). *Mediedanning og mediepedagogikk. Fra digital begeistring til kritisk dømmekraft*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (150 s.):

Kap. 1. Vettenranta S.: Mot mediedysleksiens tidsalder? (20 s.)

Kap. 2. Østerud, S.: Krever medieutviklingen en ny dannelsesstenkning? (27 s.)

Kap. 4. Oltedal A.: Etikk i media. (20 s.)

Kap. 5. Kotilainen, S. & J. Suoranta: Mot en dialogisk mediepedagogikk i Finland. (19 s.)

Kap. 8. Høhr, H.: Danning i en ny medietid. (22 s.)

Kap. 9. Erstad O.: Mestring og dømmekraft i informasjonssamfunnet. (22 s.)

Kompendium

Andersen, K. G. (2012). Democratic Citizenship, Political Literacy, and Electronic Communication Media. I S. Østerud, B. Gentikow & E. G. Skogseth (red.): *Literacy Practices in Late Modernity. Mastering Technological and Cultural Convergences*. (s. 77-98). New York: Hampton. (21 s.)

Eide, E. og A. H. Simonsen (2004). Alle som daglig blir borte. Medier og marginalisering. I Eide E. & A. H. Simonsen: *Å se verden fra et annet sted. Medier, norskhet og fremmedhet*. Oslo: Cappelen. (25 s.)

Enjolras, B., Karlsen, R., Steen-Johnsen, K., & Wollebæk, D. (2013). Samfunnsengasjement, deltakelse og offentlighet i en Facebook-tid. I B. Enjolras, R. Karlsen, K. Steen-Johnsen & D. Wollebæk (red.), *Liker – liker ikke. Sosiale medier, samfunnsengasjement og offentlighet*. Oslo: Cappelen Damm. (29 s.)

Fritze, Y., G. Haugsbakk og Y. Nordkvelle (2012). Visuell danning og kampen mellom ord og bilde. I Vettenranta, S. & V. Frantzen (red.): *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag. (19 s.)

Haugsbakk, G. og Y. Nordkvelle (2011). Nye medier og danning. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.): *Dannelse: Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag. (21 s.)

Jenkins, H. (2007). Confronting the Challenges of Participatory Culture - Media Education for the 21st Century (Part Two). *Digital kompetanse*, 2(2), 97-113. (16 s.)

Kupiainen, R. and S. Sintonen (2010). Media Literacy as a Focal Practice. I S. Kotilainen & S-B. Arnolds-Granlund (red.): *Media Literacy Education: Nordic Perspectives*. Göteborg: NORDICOM. (11 s.)

Schofield, D. (2012). Mediegrafi - didaktikk for global refleksjon. I S. Vettenranta & V. Frantzen (red.), *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (28 s.)

Vettenranta, S. (2008). Ofrenes smerte, seernes ubehag – etiske utfordringer i katastrofenyheter. *Etikk i praksis. Nordic Journal of Applied Ethics*, 1: 87-104. (17 s.)

Vettenranta, S. (2012). Statlige sorgriter og kollektiv smerte. I S. Østerud (red.): 22. *Juli. Forstå – forklare - forebygge*. Oslo: Abstrakt forlag. (18 s.)

* * * * *

Anbefalt tilleggslitteratur: Rantanen, T. (2005). *The Media and Globalization*. London: Sage. (172 s.). (Finnes som E-bok på NTNU, biblioteket: <http://site.ebrary.com/lib/ntnu/docDetail.action?docID=10080960>)

